

Environmentálny audit školy

POTRAVINY

Na certifikačné obdobie 20../20..- 20../20..

Program Zelená škola

www.zelenaskola.sk

Na základe Vašich zistení zapíšete Vaše silné a slabé stránky. Každá škola organizuje počas školského roka niekoľko aktivít, počas ktorých ponúka občerstvenie svojim hosťom alebo žiakom. Aj tento aspekt často ovplyvňuje naše stravovanie.

Potraviny v škole

Odhaľte príbehy vášho jedla

Otázky pokrývajú všetky témy zodpovedného stravovania (lokálne a sezónne jedlo, agrobiodiverzita, plytvanie jedlom, vysoko spracované potraviny a palmový olej, živočíšna výroba, bio/fair trade...). Pokiaľ objavíte špecifický problém alebo tému, ktorá je pre vašu školu v spojitosti so zodpovednou spotrebou dôležitá, neváhajte a pridajte svoje otázky a zistenia do svojich auditových listov.

Má vaša škola záhradu? ÁNO - NIE

Ak áno, aké rastliny pestujete (okrasné alebo jedlé)?

.....

Ako využívate vypestovanú zeleninu a ovocie?

.....

.....

Školská záhrada môže slúžiť ako pomôcka na spoznávanie sezónnosti potravín, ale aj agrobiodiverzity - rôznorodosti poľnohospodárskych druhov rastlín a živočíchov.

Má vaša škola bufet? ÁNO – NIE

Môžu žiaci/učitelia/ rodičia ovplyvniť, čo sa bude predávať v bufete/automate? ÁNO – NIE

Ak áno, akým spôsobom?

.....

Školská jedáleň

Využíva vaša jedáleň rôzne druhy/odrody jednej prísady (napr. múka – pšeničná, ražná, špaldová, ovsená alebo jablká – Idared, Golden delicious...)? ÁNO – NIE

Ak áno, aké?.....

Využíva vaša jedáleň suroviny, ktoré sú charakteristické pre váš región? ÁNO – NIE

TIP : Viac vás problematikou potravín prevedie príručka „Jedlá zmena – Prečo na zodpovednom stravovaní záleží“, ktorú nájdete aj na www.zelenaskola.sk

TIP: Až jedna tretina potravín sa vyhodí, k čomu prispievajú neuvážené nákupy. Viac informácií a inšpirácií v téme potravín nájdete na www.jedlazmena.sk

Školské akcie

Používate jednorázový riad pri školských akciách ?

VŽDY – OBČASNE – ZRIEDKA – NIKDY

Ako často?

.....

Aký (aké druhy – pohárik, tanierik, slamky) ?

.....

Ako zabezpečujete pitný režim počas školských akcií (Balené vody? V akom obale? Voda v džbáne) ?

.....

Plánujete dopredu koľko občerstvenia zabezpečíte na akciu?

VŽDY – OBČASNE – ZRIEDKA – NIKDY

Kto zabezpečuje občerstvenie? (skúste vyjadriť aj pomer učiteľa vs. žiaci v percentách)

.....

Čo robíte so zvyškami občerstvenia?

.....

.....

Prispôbujete občerstvenie podľa sezónnosti potravín? (využívate potraviny, ktoré sú prirodzene dostupné v danom ročnom období?)

VŽDY – OBČASNE – ZRIEDKA – NIKDY

Preferujete občerstvenie z lokálnych surovín? ÁNO – NIE

Ponúkate pri občerstvení aj variantu bez mäsa? (Mimo vysoko spracovaných potravín, ako sú rôzne sušienky, slané a sladké pochutiny.)

VŽDY – OBČASNE – ZRIEDKA – NIKDY

TIP: Vysoko spracované potraviny sú potraviny, na ktorých prípravu sa vyžaduje množstvo predchádzajúcich krokov. Ide najmä o sušienky, chipsy, čokoládové tyčinky... Často práve tieto potraviny obsahujú palmový olej (odhaduje sa, že sa vyskutočuje v až 50 % balených potravín).

TIP: Čo sú to vlastne ekoznačky a čo sa z nich dozviete zistíte v Inšpiromate programu Zelená škola v časti Zelené úradovanie a obstarávanie.

Ponúkate pri občerstvení aj variantu bez ďalších živočíšnych surovín?

Bez vaječ, mlieka a mliečnych výrobkov, ...

VŽDY – OBČASNE – ZRIEDKA – NIKDY

Sú jedlá podávané na občerstvenie pripravované z čerstvých

ingrediencií? Skúste vyjadriť pomer čerstvých ingrediencií a vysokospracovaných potravín v percentách

.....

Obsahujú zložky občerstvenia, ktoré ponúkate najčastejšie, aj palmový olej?

Ak áno, ktoré?

.....
.....

Ktoré z uvedených produktov ponúkaných na vašich akciách obsahujú nasledujúce ekoznačky?

	Bio / Organic	Fair trade	Iné
Čaj			
Káva			
Čokoláda			
Sušené ovocie			
Orechy			
Vysoko spracované potraviny (sušienky, tyčinky, chrumky, atď.)			

Potraviny vo vyučovaní

Zamýšľali ste sa nad tým, ako pestovanie a spracovanie čokoládových bôbov vplyva na bežného robotníka na kakaovej plantáži? Aké územie bývalého dažďového pralesa táto plantáž zaberá? Potraviny za sebou neskrývajú iba výživové hodnoty a vplyv na zdravie človeka. Mali by sme vedieť ako vplyva produkcia potravín aj na naše životné prostredie a tiež sa zamýšľať nad podmienkami, v akých pracujú ľudia, ktorí ich produkujú.

Potraviny v rôznych predmetoch

V akom predmete ste sa učili o potravinách z pohľadu vplyvu ich produkcie na životné prostredie a spoločnosť ?

Vyučovací predmet/krúžok	Čo ste sa dozvedeli

Napište všetky exkurzie týkajúce sa témy potraviny (napr. návšteva farmára a pod.):

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Dni venované potravinám

Aké dni týkajúce sa potravín oslavujete? Ako ich oslavujete?

Názov	Priebeh

Potraviny v rôznych projektoch

Je škola zapojená do iných projektov týkajúcich sa témy jedla? Čo robíte v jednotlivých projektoch?

Projekt týkajúci sa jedla	Čomu sa v projekte venujete, aké aktivity realizujete

Silné a slabé stránky školy

Na základe zistených údajov skúste vyplniť tabuľku

Do ľavého stĺpca tabuľky doplňte, čo Vaša škola robí v prospech témy potraviny a prepojenia tém Zelenej školy. Do pravého stĺpca vpíšte postrehy o tom, aké ma Vaša škola rezervy, v ktorých by sa mohla zlepšiť.

Tabuľka Vám pomôže pri príprave environmentálneho akčného plánu Vašej školy.

Ak ste zistili viac údajov ako sa vám zmestí do tabuliek, kľudne si doplňte pracovný list.

Táto verzia environmentálneho auditu je v testovacej verzii. Vaše pripomienky a otázky prosím posielajte na lepeskova@zivica.sk.

Auditové listy si vytlačte prosím obojstranne alebo na „šmíraky“ aby ste aj takto prispeli k zníženiu vašej ekologickej stopy.